

Motion till riksdagen 2022/23:294

av Jan Ericson (M)

Skydd av yttrandefriheten på sociala medier

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skydda yttrandefriheten i sociala medier och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Framväxten av allt fler olika sociala medier har medfört att en allt större del av samhällsdebatten sker där. Det är därmed viktigt att skydda yttrandefriheten på nätet. Samtidigt är det emellanåt befogat att stänga av eller för en tid blockera användare som framför hot eller uppmanar till brott eller på annat sätt går över rimliga gränser för yttrandefriheten. Risken är dock att detta sker godtyckligt utan möjlighet för den enskilde att försvara sig mot nätjättarnas påståenden om övertramp. Ett exempel är när politiska motståndare i organiserad form okynnesanmäler någon, varefter dennes konto stängs ”i avvaktan på utredning”.

Det finns också en inte försumbar risk att nätjättarna tar politiska hänsyn och blockerar användare som för tillfället inte har den rådande politiskt korrekta uppfattningen i olika frågor. Vi har genom åren sett hur politiker i både EU och Sverige ”kallat till sig” ledande företrädare för de stora sociala plattformarna och ”uppmanat” dem att rensa i kommentarer och gallra bort användare. Att politiker försöker styra sociala medier är givetvis i grunden orimligt.

Det finns även exempel där helt oskyldiga, vanliga skötsamma privatpersoner, blivit hackade av kedjebrev som automatiskt vidarelämnas till alla kontakter, och där därför användaren råkat ut för avstängning, trots att man själv är offer för andras intrång.

Ytterligare ett problem är när kända personer drabbas av att andra öppnar falska konton i deras namn. Det är ofta svårt att snabbt nå de ansvariga på det aktuella nätforumet för att snabbt få denna typ av fejkkonton nedstängda.

Rättssäkerheten och yttrandefriheten måste gälla även för den som är aktiv i sociala medier, och den som drabbas av intrång måste samtidigt snabbt kunna få rättelse. Det är därför viktigt att den som råkar ut för blockering eller avstängning har en chans att

förklara sig och får upprättelse om man råkat bli felaktigt avstängd – vilket tyvärr inte är helt ovanligt. Det är också viktigt att den som drabbas av intrång snabbt kan få hjälp.

Det mest grundläggande kravet är att alla sociala plattformar har en tydlig angivelse av vem man ska kontakta om man råkar ut för avstängning, intrång eller blockering, och att denna kontaktväg också går till någon som har mandat att undanröja felaktiga åtgärder eller intrång. Det är också viktigt att kontaktpersonen är anträffbar och svarar på meddelanden.

Riksdagen och regeringen bör signalera att yttrandefriheten är viktig även på sociala medier och uppmana alla sociala medier att erbjuda sina användare en tydlig och säker kontaktfunktion som kan användas vid invändning mot avstängningar och blockeringar och andra frågor kopplade till yttrandefriheten.

Jan Ericson (M)